

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових ісаївів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят з 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. і. п. Домбровського (Хорунжина), Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламці неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Повстанє на Балкані.

В балканськїм горшку кїтлує чим раз страшнїше, мимо упїмненє всїх держав та оружної акції турецьких башибожуків. Динамітовий замах в Сальонїці на турецькі власти був немов умовленим знаком для вибуху загального повстаня. Тепер уже болгарські ватаги по усїй Македонїї підняли явно оруже та ставлять чоло правильним турецьким відділам, яким завдають чималї шкоди, палаять турецькі села та ширять страх не тільки між турецьким населенєм, але і чужосторонцями.

Замах в Сальонїці представляють тепер так: На кілька днів перед ним в сальонїцкїм заливї вибухнув котел машини на турецькїм кораблі «Гвадальквівїр». Сей вибух не мав бути випадковий, але спричинений одним болгарським учителем, який підозрїно крутив ся коло машини і якого відтак арендовано. Корабель обхопила полумїнь і в наслідок сего він затонув. Турецький стаціонний корабель поспїшив єму в поміч, але встиг лише забрати подорожних на свїй помїст, та приставити до Сальонїки.

Ся подїя і справдї, як було намірено, відтягнула увагу поліції від того, що приготовано тихцем в містї. Повстанці підготували динамітовий замах на велику скалю. О год. 8. їх комісарї висадили за містом у воздух головний газований провід і в наслідок сего запанувала пїтьма в цілїм містї. Мов на даний знак, в 10 ріжних точках міста, переважно в каварнях, кинено сейчас динамітові бомби, які ранили і убили багато людей. Се викликало панїку в цілїм містї. Всї ховали ся і затарасовували ся по домах. А Болгари перебігали по кількох місто і кидали бомби на важнїші турецькі будинки. Отоманський банк зруйновано в румовище і підпалено. Дперва пізно в ночи сильні військові патрулі змогли очистити улиці від повстанців, які або погинули від власних бомб, або полягли в борбї, а навіть завдавали собі смерть в очах башибожуків. Тільки кілька осіб змогли Турки живими дістати в руки. Загалом згинуло в Сальонїці, як відомо, 400 до 500 людей.

Від того часу відбули ся в Македонїї дуже численні битки. В багато стрїчах розбито болгарські ватаги в розтїч, але декуди они завдали і Туркам чосу. Коло місцево-сти Малеш Болгари кидали на турецьке військo бомбами. Згинуло там 50 Болгарів і коло 40 убитих Турків. Ватага складала ся з 200 людей. Коло Кондина в повітї Крахова тревала борба цілий день і цілу ніч. Упало звиш 50 Болгарів. Коло Соколяраз виносило число убитих Болгарів 16; коло Сміліна в санджаку Скопїя вела ся дуже завзята і кровава борба, в якій згинуло 47 Болгар а звиш 180 Турків; коло Рипниць в повітї Петриси згинуло в борбї 10 Болгарів. Болгарські комітети стягають народний податок з населеня і грозять в своїх тайних письмах смертно кождому, хто не підчинить ся їх розказам і не заплатить ви-маганої данини.

В Царгородї мали набрати рішаючі круги переконаня, що в виду таких обставин про діло реформи навіть не може бути бесїди. Туреччина звернула ся до Австрії і Росії, щоби сї держави вплинули категорично на Болгарию, щоби занехала підпирати революційний рух в Македонїї. На разї ще не видано в Царгородї розказу до мобілізації 2. і 3. корпусу, сальонїцко-го і адриянопольского, але над сею kwestією застановлювано ся на кабінетовій радї. В сальонїцкїм заливї находит ся вже австрійська ескадра зложена з 4 бовних кораблів, один корабель німецький і один італійський, для евентуальної оборони загроженних інтересів мешкаючих там чужосторонців. Прочї держави, як телеграфують з Царгорода, здержали ся з висилкою своїх кораблів, бо вже поява тих шістьох осягнула намірений успіх і успокоїла затревожених динамітовими замахами чужосторонців.

В справї заробкової мандрівки

Після листу «господина» Костракевича, що виявив, як то наші деякі люди поймають справу заробкової мандрівки, та після поясненє, виявлях зі статї д-ра Бенїса, які виказують високе економїчне значїне таких мандрївок, дуже відповідним буде нам навести статю «Свободи» на доказ, що наші люди ще не уміють пошанувати зарїбку, хоть він сам їм пхав ся у руки.

Як лиш прийшло яке замовленє — пише «Свобода» — то Народна Канцелярія вислала того самого дня до місцевоств, де люди найбільше гвалтували за Прусами і де найсильнїше нарікали на Народний Комїтет, що они ждуть, а контрактів нема. Порозслав Народний Комїтет контракти по краю і жде, що з того буде. Аж тут приходить від Прусака одна телеграма, відтак друга, за нею третя і четверта і питає, чому люди не приїдуть. В Народнїм Комїтетї всї подурїли. — Що стало ся? — питає один одного. — Чи може де по дорозї всїх поарештовано? Ні, не поарештовано, лише самї Русини, самї хлопї провинили. Бо ось слухайте, що сталось з сими контрактами: Кільканацять контрактів забрав один організатор з Мостицини, бо до него зголосило ся на роботу до Прусака багато хлопів і навіть лишили у него свої книжочки. Привїз він їм контракти, а они кажуть, що вже надумали ся і до Пруса не поїдуть. Хтось мав їм наговорити, що в Прусах платять ще гїрше, як у нас. Народний Комїтет хотїв сї контракти вислати до Збаражчини, але було вже запізно. В контрактах було сказано, що замовленї робїтники мають до 8 днів бути на границї. Тимчасом ті хлопї з Мостицини надумувались так довго, що Народний Комїтет дістав контракти назад як-раз дперва осьмого дня, коли они вже стратили вартїсть. Робїтників не було до осьмого дня на границї, отже Прусака зателеграфував до Народного Комїтету, що вже на їх місце взяв мазурів.

Другий случай такий: До одной місцево-сти післалось контракти на 90 людей. В контрактах було сказано, що люди мають бути на границї до 6 днів. По 8 днях приходить від Прусака телеграма, чому люди не приїхали. Того самого дня приходить до Народного Комїтету письмо

від того, до котрого Народний Комїтет вислав був контракти, в котрїм він пише, що пару днів не було єго дома, а що речинець висланя робїтників вже минує, він питає, чи вислати їх, чи ні. — Аж кров кипить, коли погадаєш, що в тїй місцево-сти є телеграф, а в такїй пильвї і наглїй справї не телеграфують, тільки пишуть лист. Через се, що в сїй справї до Народного Комїтету не телеграфовано, лиш написано лист, справа як-раз через один день проїхала. Прусака на другий день зателеграфував, що тих 90 людей вже не потребує. Ждав більше як тиждень, а довше не міг і прийняв мазурів.

До иншої місцево-сти (в Перемишлянщинї) де найбільша нужда, Народний Комїтет також післав контракти на трицять людей. Люди мали бути на границї найдалше 23. цвітня. Тимчасом люди не були готові до відїзду. Замість сейчас зателеграфувати, відсилають контракти Народному Комїтетови почтою дперва 24. цвітня і пишуть, «що ми до 23. не будемо могли виїхати». Коли би були зараз зателеграфували, то Народний Комїтет був би міг сам вислати замість них кільканацять людей з Чортківщини, котрі були у Львовї, але мусїли вернути до дому, бо того дня не прийшли до Народного Комїтету ніякі новї замовленя. Як «пїзнї Івани» не були готові до подорожи, то треба було Народному Комїтетови се сказати, але не письмом, тільки телеграфїчно, а не акурат о день пізнїше, як був остатний термін до приїзду на границю.

Дальше. До одной місцево-сти, з котрої люди зголосились до Народного Комїтету ще перед двома місяцями і раз-у-раз гвалтували: «коли поїдемо на роботу до Прусака», післав Народний Комїтет контракти на 35 робїтників. Минув речинець, а від Прусака приходить телеграма: «чому люди не приїхали?» А люди не приїхали, бо хоч перед двома місяцями рішились виїхати, не ходили за службовими книжками. Дперва, коли дістали контракти, зачали бігати до староства за книжочками. Староство сказало, що книжок не має і дперва мусить спровадити зі Львова. Від остатного терміну минує тиждень, аж нарештї народ сїв на залїзницю і поїхав. Але того самого дня прийшла до Народного Комїтету така телеграма від Прусака: «Я ждав, а далї не можу. Я вже прийняв мазурів, бо ваших Русинів відай не дїжду ся».

Дїстав Народний Комїтет два контракти на 200 робїтників на роботи в лісї. Окрім того прийшло запитанє, чи до 14 днів приїде два тисячі таких робїтників. Народний Комїтет вислав один контракт в околицю, де живуть Бойки, а другий в околицю, де живуть Гуцули. Народний Комїтет зажадав рішучо, аби зателеграфовано, чи будуть робїтники. Один з тих, до котрого написано, дійсно зателеграфував, що в єго околицї нема лісових робїтників. Що зробив з контрактом, про се вже не дав звати, ані нам єго не відїслав. Другий, котрий домагав ся дуже остро, аби єму прислати замовленя, навіть не відписав, чи зробить що, чи люди відїхали, або чи взагалї підуть.

З усього того виходить, що: Комїтет сповнив і сповняє свїй обовязок, Німцї сповнили свою обїцянку, бо присилають контракти; люди хочуть їти на роботу до Німця, бо зголошнують до Народної Канцелярії, і всї, що не дістали контрактів, нарікають, що так довго мусять ждати на «обїцяний рай». Але з усього того також виходить

що мимо присланих контрактів люди не йдуть через своє недбалство, через се, що Русин, як був, так і є «півним Іваном», що Німці перестануть посилати дальші контракти, як більшість цілком не приїде на час, тільки що найменше о тиждень спізнить ся. Ті, що зголосили ся в Народній Канцелярії, а цілком не йдуть, або спізняють ся, шкодять і відбирають хліб тим, котрі готові до виїзду, бо контракти пропадають, а других Німці вже не схочуть присилати. Народний Комітет не може знати, котрі зі зголосивших ся єуть готові до виїзду, бо всі пишуть, що вони готові. Народний Комітет вислав контракти тим, котрі найбільше домагались того, не знаючи, що вони ще не мають книжок, або що ще не поладили своїх родинних чи масткових справ.

Нехай отже ніхто не нарікає ані на Народний Комітет ані на Німців, коли Німці не пришлють більше контрактів, бо тут провинили ся ті, котрі через своє недбалство, лїнвство чи неопрадність поступають так, як би латинський календар був пізнійший від руского що найменше о 30 днів. Пречинь від членів Народного Комітету не можна жадати, аби вони приїхали до кожного з тих, що зголосились до виїзду, та аби питали, чи «сват» вже має книжку, аби за кожного ходили за книжкою, аби спакували в дорогу та ще пильнували, аби він «колії не заспав». Хто сам на себе не дбає, хто сам собі ворог, тому не допоможе і десять «Народних Комітетів». На закінчене відзиваємось до совісти всіх тих, котрі зголосились до Народного Комітету, а до виїзду не готові, або й цілком не гадають їхати: Просимо вас — відкличте своє зголошене, аби вам не вислати контрактів, аби через вас не тратили нагоди ті, котрі хочуть і можуть сейчас виїхати. Всіх тих, до котрих контракти прийдуть, нехай або сейчас висилають людей, або того самого дня в тій хвилі, коли дістали контракти, відповідають Народному Комітету, що контракти звертають. — Але відповідати треба не поштою. На се нині телеграфіа. Кождий, хто запропастиє контракт на одного робітника, нехай знає, що він украв хліб одному рускому нуждареві!

З державної ради.

Відповіді д-ра Керберра.

По відчитаню внесеня та інтерпеляцій др. Керберера в справі стану ex lex на Угорщині. Чи теперішні відносини на Угорщині — сказав др.

К. Буссе.

Луція Лєве.

(Дальше).

По хвилі почав мій друг дальше розказувати.

— Не хочу тебе нудити, мій товаришу. Така любов все однаково кінчить ся. Так я шалів, блукав по лісі, працював без успіху, рвав ся до всього, та писав дикі, меланхолійні листи. Та Луція не відповідала на них. Вкінці коли стратив я всю надію — дістаю картку: «старий друже — очийди мене при краю ліса». Десять хвиль пізніше прислала пані надлїсничка слугу, питаючи, чи я не хорий часом. А се, бачиш, я з радости почав так скакати, що у єї покою відлетів зі стелі кусник гіпсу.

І справді Луція — вже ждала. Я гадав, що вона буде поважна і строга. Ні одно, ні друге: Сьміючись повисла на моїм рамени, виривала мені пера із могого капелюха, глядила мою нову ловецьку одежу — й так заховувалась, начеб між нами нічого не зайшло було. А як тупилась до мене! — Та коли став я говорити про єї поведєня зі мною, коли поспитав, чому мене так нагло лишила — чи вже мене не любить — тоді сьміялась лише. А коли я звертав все на те саме, схилилась по цвїтку й дивлячись на мене своїми великими, глибокими очима, сказала: «Або я знаю!»

Так що днини ставала вона для мене щораз більше загадковою. А я де поступив ся, що не робив, все думав про неї, шукав тієї розв'яз-

Кербер — є конституційні, чи ні, — се не є річю австрійского парламенту, але інших чинників. Що дотичить перерваня нарад над угодою, презес кабінету не бачить жадної причини до сего, так само як в р. 1899 не перервано на Угорщині нарад, хотїя австрійский парламент не міг розпочати другого читаня.

На інтерпеляцію Біянькїнього в справі послїдних демонстрацій в Загребі відповів др. Кербер, що ані парламент ані правительство австрійске не є компетентними в сїй справі, яка збула ся в краю, привалєжнім до угорської корони і бесїдник не уважає відповідним виводжене сеї справи перед некомпетентним форум.

Пн. Іро і Біянькїні жадають отвореня дискусїї над тими відповідями, але палата відкидає єї внесеня.

Справа еп. Кона.

В дальшій дискусїї над наглим внесенем пос. Странского в справі оломуецкого архієпископа, генеральний бесїдник рго промовляв за наглюстю внесеня, виказуючи, що на Мораві панує з причини послїдних подїї велике огірчене, та разом з тим змагає ся реформаційний рух. Наглість внесеня ухвалено потрібною більшістю $\frac{2}{3}$ голосів (70 против 35).

Що-до мерітум внесеня промовляв пос. Айзеркольб в тїм дусї, що єдиним ліком на усунєнє таких випадків є клич «Los von Rom». Пос. Малік застерїгає ся проти відказуваня парламентови компетенці в сїй справі. Пос. Груби виступає проти Всенїмців, що обжаловують не-присутного князя церкви; парламент міг би аж тогди зайняти ся сею справою, колиб перше орєкли в нїй церковні власти. По фактичнім спростованю пос. Хоца в чеськім язїці, приступлено до голосованя. Показав ся брак копєгу і з сеї причини замкнено засїданє, назначаючи слїдуюче на вторник.

НОВИНИ.

Календар. В четвер: руско-кат. Сави; рим.-кат. Доміцелі. — В п'ятницю: руско-кат. Марка еванг.; рим.-кат. Станислава.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залєглогостий, бо будемо приневолєні застановити довжникам дальшу висилку часописи.

— **Звичайні загальні збори товариства Галицької Каси щадничої у Львові** відбудуть ся в суботу дня 9. мая 1903. р. о 10. годині перед полуд-

нем в салї засїдань Дирекції галицьк. Каси щадничої.

Станислав Незабітовский.

Дневний порядок: Звіт про замкненє рахунків за 1902. р. (Референт Вп. Евген Перожинський).

— **В катедральній церкві св. Юрія у Львові** відбуває ся нині роковий празник. Як що року, так і тепер прибули на празник сотки селян навіть з далеких околиць. До сего немало причинила ся чудова погода, яку маємо нині у Львові по кількох дощевих днях.

— **Торговля покладами** починає вже у нас кристалїзуватись, переходячи з поля проєктів на поле практичне. Товчок до торговлі сам продуктом дав я моїми статями, поміщеними не-давно тому в наших часописах. Обговорений мною предмет не перегорїв безслїдно, але викликав ширший інтерес межі нашою сьвітєлюстю. Один з енергїчнійших наших сьвятєчників задумав zorganizувати в сьвій окресности торговлю покладами на вивіз за границю, а не знаючи заграничних фірм, котрі займають ся торговлею покладків, звернув ся в першїм ряді до нашої «Народної Торговлі» о адреси згаданих фірм. Маючи за границею знакомих, постарав ся я о адреси тих фірм, а допєскаючи, що і в інших окресностях нашого краю найдуть ся охочі люде, котрі радо занялись би організацією сеї галузи торговлі, про-то подаю до прилюдної відомости адреси тих фірм. В Гамбурзі є 32 судово-протоковані фірми, що займають ся торговлею покладків, а з тих найбільші і найсолїднїїші отєї:

1. Gustaw Becker, Mercurstrasse, 18.
2. Gummel Richter & Co, Schoppenstiel, 13.
3. Gebrüder Rieck, Amsinckstrasse, 33
4. Peter Luders, Brauerstrasse, 35.
5. Thos Robinson, Sons & Co, Hopfensack, 9.
6. F. Revér, Kraienkamp, 28/29.
7. Brüder Seyferth, Amsinckstrasse, 4.
8. E. Tannenbaum, Stuckenstrasse, 14.
9. Braun, Niederstrasse, 123.

В Львондї же находять ся ось такі фірми:

1. G. Henry Fient, 6 Railway approach, London, Bridge S. E.
2. Charles Foneared & Son 13. Southwark Street London S. E.
3. Frank & Co. 13A Eastcheahs London E. C.
4. Gustave Lesiem 13/17 Park Street, Borough Market, London S. E.
5. Lindeman, Builder & Co, Wellington Chambers London Bridge S. E.
6. London & Continental Egh Co, 28 Kingsland Road, London N. E.
7. London Egg Market Inn 8/9 The Exchange Southwark Street, London S. E.

З сего вядно, що в Львондї займають ся торговлею покладків товариства акційні і — після моєї інформації найбільше увїйти в близні зносини з товариством, поданим під 6) або 7). Не від річи буде, если тут додад, що ціна покладків в Львондї до половини липня в продажї en detail, значить до домашнього ужатку, є така: за 8 штук покладків добре консервованих

ки — слова — єї істоти. Так все було дармо. І се нерозумїне, тая загадочність ще більше мене дратувала. Мені здавалось нераз, що вона лїсова царівна, що дїточими руками та солодкою усьмішкою вириває другим серця з грудий, — дивно глядить на його — чудуєсь — та кидє від себе. А иншим разом здавалась вона мені малою дитиною, що скаче над пропастию — здивовано глядить на муки серця, не розуміючи його — вона наче шукала чогось з тугою, чого найти не була в силі, а других у своїй дорозі безошадно нищила. Тисяч суперечностей находив я у єї словах та у єї вчинках: вона мене обманювала, я посуджував єї о брак чутя; так коли глянув на неї, нераз видїла на єї лиці глибока, справдішна любов. Чим більше я вглубляв ся, чим більше хотїв собі єї уявити у якімсь виразнім сьвітлі, тим більше я губив ся, тим більше образ єї ставав невиразний.

Так, правда, єще Тобі щось більше розкажу — тягнув мій друг.

Мої, новї розпуки листи, спонукали єї, що вкінці згодилась на нашє сходина. Я зібрав тоді всі сили у собі й говорив до неї поважно та лагідно як ніколи... Потім спитав, чи між нами знова так не може бути, як булє колись, коли разом любились. Вона дивилась на мене довго — дуже довго — та схилила головку. Боже, як зрадїв я тоді — як цілував...

Вона легко висунулась й відбігла від мене. Важко зітхаючи станула вона при розлогім дубі, опираючись на нїм. Щасливий підїйшов я до неї. Коли станув перед нею, сказала вона: «Справді знова наприкрєш ся мені. Ми не сотворені для себе. Се лиш жарт був!»

Сего я вже не міг стерпїти. Закусив уста й відїйшов. А Луція Лєве довго — дивилась за мною.

Надїйшло літо, а з ним й велике лісове сьвято, що згромаджувало лїсних з цілої окресности — та й декілька осіб з поблизького мїстечка. При тїй нагоді відбувалась забава — по одній бочілочцї йшла друга — заграли музики і розпочалась гульня.

Луція була найкрасна. Коли я єї по кількох тижнях тепер побачив — забило мені серце знова у груди. Так я байдужно перейшов попри неї й не подав навіть на привитанє руки. Я хотїв перевести один плян. й пробував вже нераз по доброму, а тепер мало бути йнакше. Конєць кінцем я хотїв єї збентєжити, та вправити в задрїсть через се, що мав намір з иншою бавитись.

Так, так мій любий; ти сьмієш ся; се справді було дитинство. Але вкінці — прошу я тебе; коли хто залюблений...! Так я собі і вишукав одну дївчину найможливіше гарну з поміжки всіх й в неможливий спосіб став єї надскакувати. Вона була дочкою одного реставратора, та звалась — і се імя я затаямив іза єї особливости — Ганя Воронова. Потїшно було, як ся селюшка робилась до мене приємною й старалась подобатись. Я єї держав у тїй вірі, що вона мені страшно подобалась, та що я у нїй залюбив ся, а при тїм шукав я все нагоди, щоби Луцію покарати за єї поступок зі мною. Мій друже — мій знакомий доктор з сусідного мїстечка допоміг мені в тїм. Він ходив поїд руки з Луцією — й в кілька хвиль знайшлись ми проти себе — натурально я зі своєю Ганною. Обі дївчата змірили себе неприязно очима.

платить ся 1 К 20 сот. і за таку саму квоту дістає ся також 45 штук дрібненьких покладків, не більшої величини як голубячі, і достає ся сих послідних великими масами майже одна лише Португалія. *Іван Бачинський*, каснер «Дністра».

— **Польське москвофільство.** Не є одиникий львівський штаб наших москвофілів, також і між Поляками они мають заводового товариша на російськїм жолді, який між польським селянством ширить москвофільські тенденції. Вправді ке. Стояловский в своїй газеті «Wieniec i Pszczółka» не може пускати тумана про «святу азбуку», про «прадідну віру», про «адін народ», але впрочім уживає тих самих аргументів. Історичні війни і кривди, се уке. Стояловского давно промишлі події, які для теперішнього покоління не мають значіння, бо они точили кров по обох сторонах. Так само, а може ще більше нісенітним, є уживати нині вже перестарілі вискази про Сибір, про дорогу на Сибір, засіяну біліючим, польськими кістками, — про нагайку та каторги. Все те належить до згадок давно минулої минавшани. Нані Сибір є краєм, куди сила Поляків спінить добровільно і робить там знамениті інтереси. Те, що Поляків разить царат, є нісенітницею, бо радше повинні вперед думати про поліпшенє судьби Польщі та відродженє вітчизни, хотіяй правительство в Росії остане самодержавним. Правдивий мислитель і прихильник вітчизни, повинен застановити ся над сими питаннями, а не страшати людей царатом! Так говорять ке. Стояловский до Мазура, а ключем сеї льогіки є те саме, що і у кацарского львівского штабу — московский рубель.

— **Нові читальні «Просьвіти».** Дня 20. цвѣтня отворено другу з нерги читальню «Просьвіти» в Шилах, збаражского повіта, при участі значного числа гостей з сусідних сіл. По промові п. Яцка Остапчука, промовляли інші селяни. Опісля пішли деклямації і хори. До нової читальні вписало ся 98 членів. — Дня 26. цвѣтня відбуло ся отворенє читальні «Просьвіти» в Кавчїм Кутї, стрійского повіта, заходом місцевого пароха о. Ом. Кордуби. В той день припадав як-раз празник в тім селі, тому на торжестві отвореня читальні явило ся до тисячки селян з околиці. До читальні вписало ся поперх 160 членів. — Дня 22. цвѣтня отворено нову читальню «Просьвіти» в Лошневі, теребовельского повіта. На се торжество явило ся кромі місцевих селян 10 сьвященників, кількох зі сьвітської інтелігенції (між ними двоє Поляків) і безліч гостей-селян зі всіх майже доохресних сіл з виділами своїх читалень «Просьвіти» на чолі. Сердечне приняє зібраних, знаменитий селянський хор, промови інтелігенції та селян, деклямації і прегарні імпровізації селянина, що примандрував чотири милі пішки, викликали такий одушевлений і горячий настрій, що по вичерпаню усеї програми зворушаючим прощаням не було кінця. До нової читальні вписало ся 120 осіб.

— **Еміграція до Канади.** Czernowitzer Tagblatt доносить, що минулого поведілка виїхало до Ка-

А знаєш, що мені твій батько колись говорив? Будь, яким хочеш, звимим, байдужним — грівним, але ніколи не сходи з тону, та не ставай іронічним. А тоді як-раз я був й зідливий навіть. Не зважаючи на ніщо, колов я єї кождим своїм словом — хоч і як мене серце боліло. Луція закусувала з першу уста, потім вагалась відповідати — а вкінці — то блідла то червоїла — а в єї оці запалахкотіла якась іскра — що я єї нераз відчув — се була ненависть. А однак — бачилось мені — що вона страшно бажала вибухнути плачем. І се був перший й послідний раз — де я єї бачив у так сильнім роздраженю.

— Як бачу, ви не терпаетесь обоє — сказала по хвилі Воронова.

— Коли хто таку ягідку має біля себе — тому про інші й байдуже — сказав я ніжно, й любо споглянув на лице єї, що так і сіяло від радощів.

Наслідки сього були такі, що єще того вечера розійшлась чутка, що Луція Лєве на смерть залюбилась у одним молодім лісничім. І так справді було — я бачив се наглядно своїми власними очима. Бекер (так він звав ся) був під моїм урядом — був високого росту, сильно збудований, мав шрам на лиці — густий вус і був вельми неповоротний. Луція Лєве все з ним гуляла, позваляла собі надсакувати, з чого він був невисказано щасливий. Я сьміяв ся з того — ти знаєш, що маю у тім згляді вельми ліберальні погляди — й хоча мій суперник стояв о ціле небо низше від мене, всеж таки його присутність біля неї була мені осоружна.

(Конець буде).

нади около 200 руских родин з буковинських сіл Коровий, Молодия, Юрківці, Сатувьмарє і Волока. Емігранти виглядали нужденно як послідні жебраки.

— **4.000 руских робітників** — як доносить «Діло» — переїхало в посліднім тижни через Миловниці до робіт в Прусах. Дальше запотребованє не устає.

— **Війскові оркестри** у Львові будуть грати в маю: дня 7. перед намісництвом, дня 12. в стрійскім парку, дня 14. в позуїтскім огороді, дня 19. перед корпусною командою, дня 22. перед намісництвом, дня 26. перед домом інвалідів, а дня 28. мая на Горі Франц Йосифа. Початок о 5½ год. пополудні.

— **Пожар в Роздолі** вибухнув в неділю дня 3. с. м. в середмістю і знищив, як ми вже доносили, 100 домів вартости 80.000 К. Того дня відбував ся празник в сусіднім місточку Берездівцях, де було багато людей з Роздола, тому не було кому гасити огонь. Переважно погоріли жида. Костел, який стоїть в середмістю, уратовано. Місто по пожарі виглядає страшно.

— **Насип розлазить ся.** Дирекція залізниць доносить: Наслідком усунєня насипу здержано дня 4. с. м. імовірно на 4 дні товарний рух на часті шляху межі стациями Торске а Ворвулиці, залізниці Чортків-Заліщики. Особовий і пакунковий рух буде відбувати ся при поїздах ч. 3656 і 3657 з пересіданєм і перевоженєм пакунків. Поїзди ч. 3655 і 1660 будуть їздити аж до часу направи насипу лишє межі Чортковом а Тлустим.

— **Намісник гр. Пініньский** набув відлю на Кастелівці, до якої має перенести з намісниківської палати всю свою артистичну колекцію образів та інших річий.

— **Красва рада шкільна** ухвалила зорганізувати 1-класові школи у східній Галичині: в Голімравскім, равского повіта; в Дубинці, буцацкого повіту, в Вільхівці, долиньского пов.; в Білокерниць, золочівского пов. і в Василькові, гусятинського пов.; — замінила: 6-кл. жіп. школу ім. св. Ядвиги в Перемишлі на 3-кл. віділову школу жіночу получену з 4-кл. звичайною народною школою; 2-кл. школу в Підмихайлю, калуцкого повіта, на 4-класову; 2-кл. школу в Голлорогах, золочівского повіта, на 4-класову; — замінила 1-кл. школи на 2-кл.: в Городку на львівскім передмістю, в Магдалівці, скалатского пов., в Рідвянах, теребовельского пов. і в Доброполи, буцацкого пов.; установила посади учителів руско-катол. релігії в 5-кл. школі в Монастирських і в 5-кл. школі в Турці.

— **Нещасні пригоди.** В Станиславові скочила до керниці Антоїна Літинська, дочка емер геометра евіденційного, і утопила ся. Деватка допустила ся самоубійства в божевільнім стані.

Вчера вечером донесено ратунковій стациі, що в домі при ул. Баторого ч. 32 у Львові отрула ся Емілія Антоп. Коли прибули лікарі, застали самоубійницю при житю, але тяжко попарену карболовою кислотою, якої она випила повну шклянку. Поліція переслухала Антонову і після єї зізнань причиною самоубійчого наміру має бути заведена любов. Антонова мешкала на вулиці з якимсь Павлом Брицким, жонатим чоловіком. Однак таке плюгаве житє збридло Брицкому і він мав покинувши Антонову та перенести ся до своєї жінки. Антонова з розпуки нашла ся карболою і тепер бере ся зі смертю.

— **Посадником міста Тернополя** вибрано п. Людвика Пунчерта, дотеперішного заст. посадника. — Посадником м. Заліщик вибрано д-ра Ізидора Блютрайха, дотеперішного лікаря міського.

— **Дефравдація в Товмачи.** В наслідок розпорядженя висшого суду краєвого у Львові усунєно Жигмонта Реґенштрайфа від секвестраційного звряду товмацких маєтностей, а на єго місце іменовано секвестром п. Івана Якубовича, влстителя більшої посілости в Пужниках. Судсько слідчим в справі внесенес против Реґенштрайфа і товаришів закидів що-до грошодарки в Товмачи іменований Володимир Лучкевич, радник суду квазвого у Львові, котрий від минулої середі перебував в Станиславові. Дальше доносять зі Станиславова, що управитель товмацких маєтностей Реґенштрайф і єго помічник Кальварийский очевидно з обави перед наслідками слідства щезли десь без сліду. В справу товмацку має бути вмішаних багато людей, що займають виднійші становища в місті і повіті.

— **Розрухи в Загребі.** Оноді вибухли знова нові демонстрації в Загребі, з нагоди богослуженя за упокій душі Івана Пасаріча, котрий погіб від карабінової кулі в Запрешічу. По богослуженю академики потягнули хмарою під палату бана і почали сьпівати хорвацкий гимн народний. Ненадійно впала між студентів поліція і почала їх розгоняти. Настали неколко крики і свисти. За хвилю прибуло військо і замкнуло площу, на якій стояли студенти. Тимчасом зі всіх сторін міста збирали ся товпи людей, передерли ся через кордони війська і прилучили ся до студентів. Поліція арештувала тоді около 50 осіб, а найбільше студенток. Між іншими

увязнено також одного воєка з 16. п. п. Около 12. год. в полудне було жеме в місті спокійно, але вечером о 8. год. демонстрації перед палатою бана повторили ся. Аби не допустити до дальших демонстрацій стереже палати одна компанія війська як в день так в ночи.

— **Запомоги на артелі.** Російське правительство уділило д. Н. В. Левитскому, звислому організаторови артелів на Україні, 5.000 рублів на дальшу організацію артельних спілок хліборобских.

— **Ласий на ордери.** З Берлина доносять, що цїсарєви Вільгельмови украдено в дорозі до Риму скринку з високими ордерами, які мали окрїшувати груди заслужених італійських дипломатів.

— **Розвязка.** З Лїндав доносять, що кн. Люїза саксонська породила позавчера донечку, яку вчєра охрєщено в каплиці віллі «Тоскана». Мала княгиня одержала імена: Анна, Монїка, Зофія. Хрєстною матірю була вел. кн. Тосканська. Новонароджену дочку кн. Люїзи признано урядово потомком саксонського короля. В тій цілі приїхав до Лїндав окремиий комісар з Дрезна. Коли фізичний розвій дитини позволить, то по 6 місяцях відвезуть єї на королівскій двір в Дрездї.

— **Київ** числить після остатної перениси 319.000 душ населєня.

— **Женщина дорожником.** Російскі дневники доносять, що на одній стациі коло Києва сповняла від 2 років обовязки дорожника перебрана женщина, Олександра Рогішевска, донька урядника. Укінчила она гімназію і приготувляла ся до лікарского інститута. Відтак була народною учителькою, а перед чотирма роками щезла без сліду. Остаточо перебрана за мужчину вступила до залізничої служби і мешкала спільно з іншими в одній касарни. Тут іменовано єї старшим робітником, а недавно дорожником.

— **Секта самоубійників,** то новий прояв серед російської суспільности і російского православія. Петербурска поліція виала недавно тому на слід сеї секти, котра яко тайне товариство має свої філії також в Москві, Києві і Одесі. Члени сєго товариства чи секти обовязують ся гинути добровільно в день своїх трийцятих уродин. Секта ся учить, що пересічне житє чоловіка триває лиш трийцять літ, а хто жєє довше, той жєє вже коштом других людей. Отже секта самоубійників ставить собі за цілє поправляти ту «хибу природи», відбираючи від кожного члена присягу, що він з початком трийцятого року смерть собі зробить. Коли якийсь член тої секти дожив до того часу, то всі другі члени ведуть єго з великою прадою та з всілякими церемонїями до якогось підземного лоху і там єго живцем замурують. В сих днях донесено петербурскій поліції, що там а там і о тій а тій годині мають живцем замурувати якогось ч ловіка. Поліція явила ся дійсно тихцем на місці і застала вже все приготвленє до сповненя сєго «сьвятого обряду». Всіх присутних, між котрими було й багато людей інтелігентних, сейчас арештовано. Нема сумніву, що тут має ся діло з людьми слабими на умі, котрим з одної сторони велика нужда, з другої велика розпука а дальше брак всякої етичної опори, обставини, які в цілій Росії їдуть з собою в парі, відбирають охоту до житя.

Наука, штука, література.

— **Стежечка в рай** або майже богослуженє, Зладив сьвящ. Данило Бодревич. Дохід призначений на обнову порохницької церкви в західній Галичині. Львів. Накладом церковного комітету і С.кн. З друкарні В. А. Шийковского 1903. Стор. 144, 16°. Ціна переплетеного в полотно і з золотими витисками примірника 1 К.

— **Руский народний театр** виставить в Тернополі отсі штуки: в четвер дня 7. мая «Кара сьвісти» Цеглинського, в суботу 9. с. м. «Скапаній сьвіт» Оркана, в неділю 10. с. м. «Ворожит» Цеглинського і «Вулиця» Колєсси.

— **Репертуар Львівської Фільгармонїї.** В четвер дня 6. мая і в суботу дня 8. мая: великі композиторскі концерти Р. Лєонкавалля під єго личним проводом, а при співучасті Ванди Оттавової, Станислава Оржельского, Адама Людвіга, міпаного хору «Лютні» і Хору академічного.

В неділю, дня 10. мая оркестра Фільгармонїї виїздить до Кракова, де розпочне єперовий сезон дня 15. мая.

Телеграмм.

Будапешт, 6. мая. Заповіджений на 3. мая приїзд цїсаря до Будапешту на 2-тижневий побут, відложено до 8. мая, а нині доносять з Відня, що цїсар приїде до Будапешту аж 11. мая; навіть можливо, що цїсар зовсім тепер не при-

буде до Будапешту, з огляду на стан ех лех на Угорщині.

Загреб, 6. мая. В повіті Куруц вибухнули знова селянські розрухи. Ув'язнено повітового маршалка і нароха в Глогові під замітом підбурювання населення.

Білгород, 6. мая. Вибори до скупщини розписано на день 1. червня, а вибір 18 сенаторів на день 18. червня.

Лондон, 6. мая. Король Едвард приїхав ту вчора вечером.

Париж, 6. мая. Приїхали ту королева португальська і князь болгарський Фердинанд.

Сальоніки, 6. мая. Поліція викрила підземний хідник до будинку отоманського банку, а в хіднику найдено бочки динаміту і електричні драти, одним словом, все було приговорене до замаху на банк.

Сальоніки, 6. мая. Всіх професорів в болгарських гімназіях, котрі належали до македонських комітетів, ув'язнено.

Відень, 6. мая. При вчорашнім тягненю лосів кредитових земських II емісії, упала головна виграна в квоті 100.000 К на лос с. 2087 ч. 49; 4.000 К виграв лос с. 4747 ч. 12; по 2.000 К с. 5364 ч. 39 і с. 86.663 ч. 10.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

Рахунок Краєвого Товариства кредитового урядників і священиків, стоваришена зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, за місяць цвітень 1903.

I. Стан довжний:

1) Удїли членів	10.727 К 96 с.
2) Фонд резервовий	651 „ 22 „
3) Вкладки щадничі	
а) стан на початку	
цвітня	К 61.594 с. 33
б) вложено в	
цвітня	„ 11.640 „ 81
разом К 73.235 с. 14	
в) винято в	
цвітня	К 4.640 „ —
Позістає з кінцем цвітня	68.595 К 14 с.
4) Сальдо побраних процентів	1.834 „ 04 „
5) Побрана провізія від посередництв в обезпеч. жит.	131 „ 83 „
6) З рахунку ріжних сторів	— „ 86 „
7) Невіднята дивіденда	110 „ 25 „
Сума	82.051 К 30 с.

II. Стан чинний.

1) Позички уділені на скрипти і векслі:	
а) стан на початку	
місяця	К 58.375 с. 53
б) уділено в	
цвітня	„ 17.897 „ —
разом К 76.272 с. 53	

в) сплачено в

цвітня	„ 6.638 „ 51
Стан з кінц. цвітня	69.633 К 72 с.
2) В щадницї почт. (оборот чековий)	435 „ 85 „
3) Льокації в товариствах кред. і банках	8.349 „ 91 „
4)	245 „ 18 „
5) Движимости	451 „ 80 „
6) Кошти заснованя	386 „ 30 „
7) Готівка в касї з 30. цвітня 1903	2.548 „ 54 „
Сума	82.051 К 30 с.

Членів прибуло 13, убуло —, остає з кінцем цвітня 1903 всіх членів 250 з 286 декларованими удїлами в сумі К 14.300—. Удїл членський 50 кор. платний також ратами; вписове 2 К. Товариство приймає вкладки щадничі в кожній висотї і опроцентує їх по 4½% з піврічною капіталізацією, — позички уділяє на 7% враз з коштами адміністраційними. — Також посередничить Тов. в заключуваню обезпечень житєвих всякого рода. Адреса: Львів — Ринок ч. 10.

Львів дня 30. цвітня 1903.

Дирекция:

(Рільничий банк у Львові).

Дня 6. мая. — За 50 клг.

Пшениця готова 7-90—8-10. Пшениця на речинець 7-75—8-20. Жито готове 6-30—6-40. Жито на речинець 6-20—6-30. Овес на обрік 5-90—6-25. Овес на речинець 5-80—6-00. Ячмінь на пашу 5-25—5-75. Ячмінь броварняний 6-00—6-25. Ріпак 9-25—9-60. Ріпак новий 0-00—0-00. Горох на пашу 5-75—6-25. Горох до вареня 7-50—10-00. Ленча 4-50—5-75. Бобик 5-50—6-75. Гречка 6-75—7-25. Кукурудза нова 5-50—5-60. Кукурудза стара 0-00—0-00. Хміль за 56 клг. 0-00—0-00. Конюшина червона нова 65-00—85-00. Конюшина біла 50-00—85-00. Конюшина шведська 60-00—90-00. Тимотка 32-00—38-00.

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і грудий

Др. ЕВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітній лікар клінічний і заведеня лічничого в Щавици, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. I, II пов. (Народний Дім). 11(47-?)

— Ілюстрований календар „Товариш“ на 1902. р. можна ще набувати у накладця: Сеня Горука у Львові (пл. Домбровського ч. 1) по зниженій ціні 50 сот. за примірник. На оплату почти належить долучити 10 сот.

Рідка погода кушна!

Наслідком родинних обставин лучає ся добра нагода набути з вільної руки

МЛИН ПАРОВИЙ

(велізнична стація), оцінений судово на 42.000 К. Він складає ся з льокомотиву о силі 12-ти парових коний, з 3 нових питлів, вальця, комплзтного лушача зі всіма додатками і є до набути за 9.000 алр. на добрих умовах сплати.

Млин лежить на галицько-російській границі в дуже гарній і урожайній околиці, де нема жадної конкуренції, а вся околиця мусить в ім молоти. До того ще є се околиця така, що меткий чоловік міг би там ще не одним промислом займатися ся. Близших вістей уділять

Emil Zelony, Steinitz in Mähren

47(1-2)

Colosseum

Пасаж Германів при ул. Сонішній.

Щоденно о 8. год. вечером величає представлєнє. В недїлю і свята два представлєнє.

Сензаційні новости, ще ніколи не бачені. 5 сестер Lorrison, найславніший америк. квінтет краси, тансерки Cake Walk. — Йосиф Зейдовський, б. артист варшавських театрів, в своїм репертуарі. — Сестри Сітта, музикально трансформацийний акт. — Tower and Clayton, сьміхованці. — Sgra Esperanza, іспанське тореро. — Mlle Gouer, лірична співачка. — Little Bertha, найменша субретка на сьвітї. — Орхестра 80. п. п. Мимо величезних коштів ціни місць дуже низькі. Білєти можна набувати в бюрі дневників Пльона, ул. Кароля Людвика ч. 9.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переровани папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того вивраджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касї панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дисретно перховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійш зарядженя. Привнес дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

„Тревоги автора і видавника“ (гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері вносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.).

Товариство взаїмних обезпечень

ЛЬВІВ
РИНОК Ч. 10.

„ДНІСТЕР“

ДІМ
„ПРОСВІТИ“

одинокє руске товариство асекураційне, заснованє в 1892. р.

обезпечая будинки, движимости, збіже і пашу против шкід огневих, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишку з оплат розділяє межа членів яко звороти; в послїдних трєх літах вносив зворот 8%.

ДНІСТЕР

виплачує шкоди дуже скоро а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 літ виплатив 6.064 відшкодовань в сумі 3.187.258 К.

ДНІСТРА

полїси приймають при позичках Банк красвий і каси оцадности.

ДНІСТЕР

посередничить при обезпечєнях на жите в краківскім Товаристві, відступає часть провізії з таких обезпечєнь на рускі добродійні цілі; длятого на жите треба обезпечати ся тільки через „Дністер“.

ДНІСТРА

фонди вносять з кінцем 1902. р. 838.364 К і всі уміщені в цїнних паперах пуїлярних.

ДНІСТЕР

уділяє агєнції селянам особливо там, де єще не роблять дотеперішні агєнти.

ДНІСТРА

агєнти заробили вже 432 тисячів корон провізії.